

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZASTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 15 (3)

IZDAN 1. AVGUSTA 1925.

PATENTNI SPIS BROJ 3085.

Polygraphische Gesellschaft, Laupen, Bern, Švajcarska

Stroj za izradu novog tiska za knjige

Prijava od 10. decembra 1922.

Važi od 1. avgusta 1924.

Pravo prvenstva od 19. januara 1922. (Nemačka)

Izum se odnosi na izradu novog tiska za knjige i sastoji se naročito o tome, da se za izradu jednog — kao pomnožavajući predložak određenog — pisma vrši bojadisavanje, za pisanje upotrebljenih tipova pomoću rastrljenih masnih boja. To može usljediti na najrazličniji način; kod pisma tvorenog pomoću tipovih štapića u smislu ranijih prijava prijavioca, time da se bojadisni mehanizam vodi preko retka, udešenog za pisanje, kod slagalačkih strojeva koje su uređenje za izradu korekturnog pisma pri neupotrebi ljevnog uređaja, kod Lynotype-slagalačkih strojeva na pr. time da se takodjer bojadisni mehanizam vodi uzduž slovnih patrica; kod tipografskih slagalačkih strojeva na pr. time da se bojadisni mehanizam pomiče u smjeru štapova, koji nose tipove: kod pisanih strojeva sa tipovima na polugama time da se ponajprije bojadiše tip od udarene tipove poluge i onda natisne valjak, koji nosi papir.

U crtežu predočeni su neki primjeri izvedbe u smislu izuma.

Fig. 1 i 2 pokazuju upotrebu postupka na Lynotype slagalačkim strojevima sa slovnim znakovima za izradu korekturnog pisma,

fig. 3—4 upotrebu postupka na jednom Typograf-slagalačkom stroju i

fig. 5 i 6 upotrebu postupka kod pisanih strojeva sa tipovima na polugama

Figure 1 i 2 pokazuju rezove po crtama A—B odnosno C—D. U crtežu znače a po-

znate nosioce tipova od oblika V, kod kojih mogu otpasti matrice i ostanu samo inače već za izradu korekturnog pisma upotrebljene patrice odnosno mogu se upotrebiti. b je bojadisni valjak koji se na običajan način snabdjeva sa rastrljenim bojama. Bojadisni valjak može se u smjeru strijelice 1 uzduž voditi na patricama a¹. Nosioce bojadisnog valjka može biti premakljiv u provodni c. Nakon što je bojadisni mehanizam bio proveden uzduž retka, može se — na zamahljivoj poluzi e smješteni — papirni valjak d pritisnuti naredak u smjeru strijelice 2 do punktiranog položaja, i time polučiti pisanje. Papirni valjak providjen je po naravi svrsi shodno sa kopčnim uređenjem, koji kod svakog zamaha prema pisanom retku polučiti pomicanje za stanoviti razmak redaka. Pisač može nakon odmahavanja poluge e posmatrati pisani redak u smjeru strijelice 3.

U fig. 3 i 4 vise nosioci tipova f na žicama g od takozvane matrične košare na način, koji je običajan kod vrsta Typograph-strojeva za slaganje. U predstojećem slučaju predviđene su patrice f¹ mjesto matrica. Motke patrica poredaju se u smjeru strijelice 4 na poznati način u jedan natisni redak i drže se čvrsto u slagalačkoj ladji h sa prednjim prevodnjama h¹. Između patricinih motaka mogu se na običajni način umetnuti spacijski prsteni i, koji spacioniraju retke na koncu. k su bojadisni valjci, koji se na bilo koji prikladni način mogu

uzduž provesti na patricama f. U predležem slučaju predviđeni su bojadisni valjci k, koji odgovaraju čitavoj dužini retke i mogu biti provedeni nuz patrice odozdo prema gore u smjeru strijelice 5. Bojadisni valjci k spojeni su međusobno sa međukomadom l i dobivaju rastrljanu boju od cilindra m, kojemu se opet dovodi boja od valjka o iz jedne posude n. pr. su valjci za rastrljanje, koji rastrljaju boju na cilindru m. Papirni valjak q može se pomoću poluge r opet primahnuti u smjeru strijelice 6 na složeni i bojadisni redak.

U fig. 5 i 6 prikazan je jedan pisači stroj sa tipovima na polugama. Ovdje se mogu poluge tipova s dovesti od tipaka u punktirani položaj U ovom položaju mogu tipovi s¹ biti bojadisani od bojadisnog valjka t, koji sjedi na okrećućoj se poluzi t¹. na što se može papirni valjak u pritisnuti na tip u smjeru strijelice 7 Bojadisni valjak t okreće se pomoću prikladnog uređaja kod svakog sraza u smjeru strijelice 8, fig 6 Boja se može prenositi na valjak t iz jedne posude v pomoću rastrljajućih valjaka W i cilindra y.

PATENTNI ZAHTEVI:

1.) Postupak i naprava za izradu no-

vog tiska za knjige, naznačen time, da se upotrebom tipova, bojadisanih rastrljanim bojama izradjeno pismo upotrebljuje kao predložak za umnožavanje.

2) Postupak i naprava po zahtevu 1.), naznačen time, što se slagalački strojevi, koji su na matricama providjeni sa patricama, sposobnim za izradu korekturnog pisma, pri neupotrebi ljevnog uređaja na patricama bojadišu bojadisnim uređajem, koji nanosi rastrlane boje.

3) Postupak i naprava po zahtjevu 2, naznačen time, što je bojadisni uređaj kod Lynotype – slagalačkih strojeva sa patricama za izradu korekturnog pisma smješten uzduž vodljivo na retku.

4) Postupak i naprava po zahtjevima 1) i 2.), naznačen time, što su kod Typograph – slagalačkih strojeva smještene patrice mjesto matrice i da se bojadisni uređaj pomiče u smjeru štapova, koji nose tipove.

5) Postupak i naprava po zahtjevu 1.), naznačen time, što se kod pisaćih strojeva sa tipovima na polugama bojadiše udareni tip na poluzi i onda natisne papir noseći valjak.

Fig. 1.

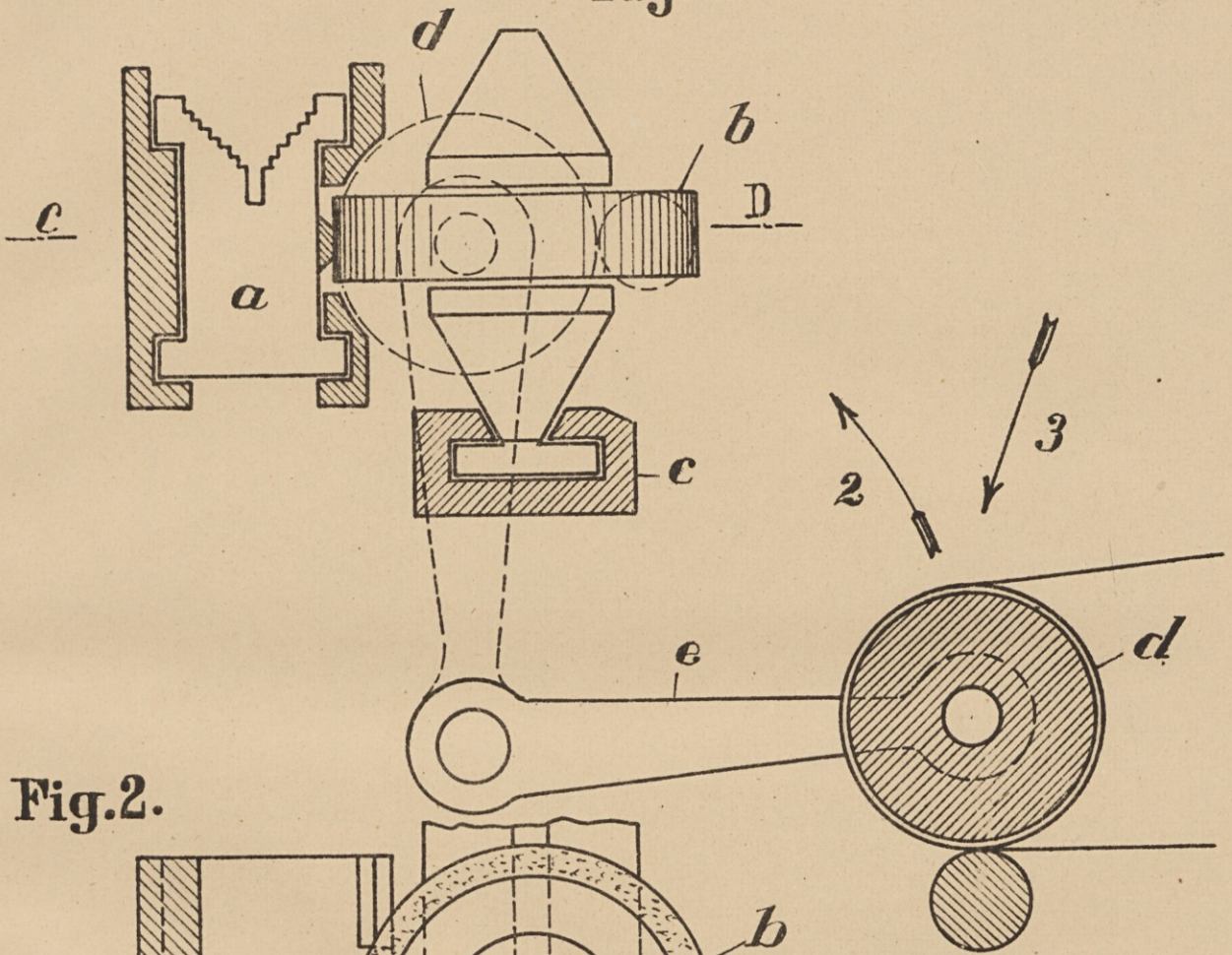

Fig. 2.

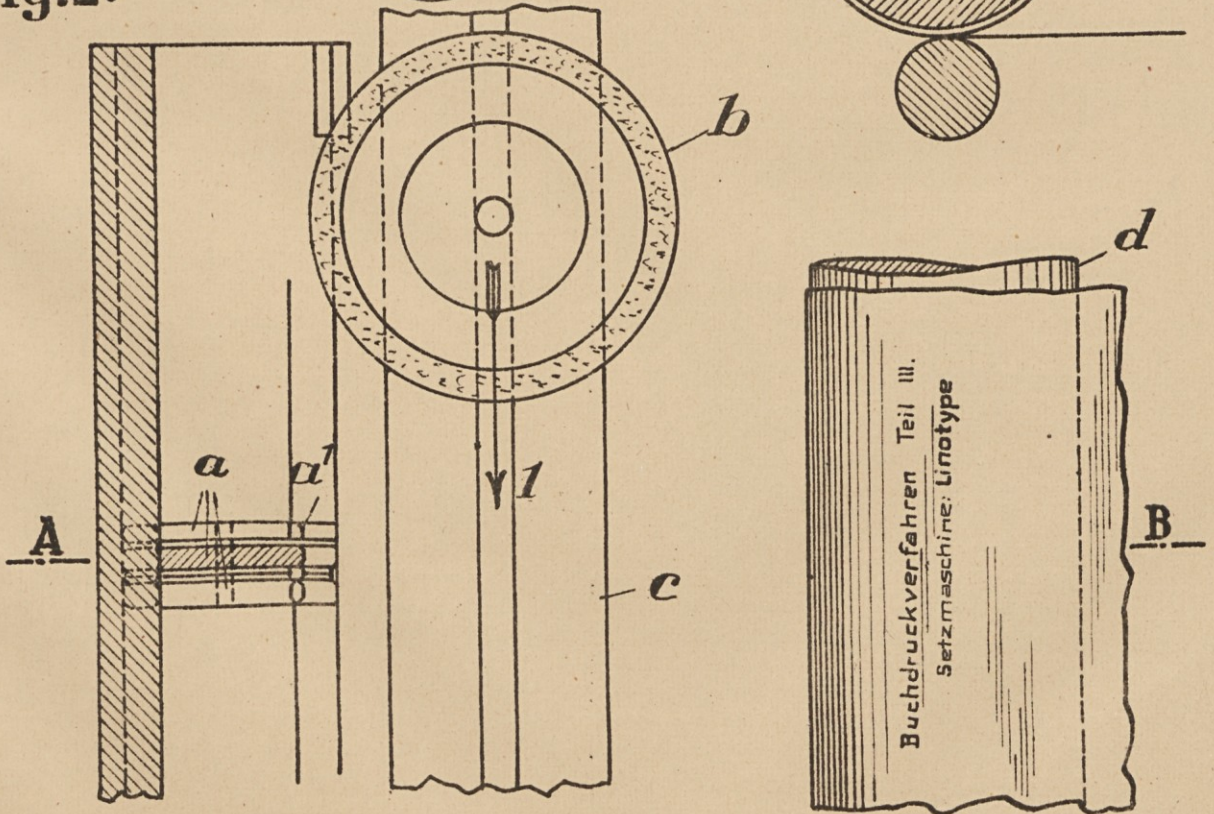

Fig. 5.

Fig. 6.

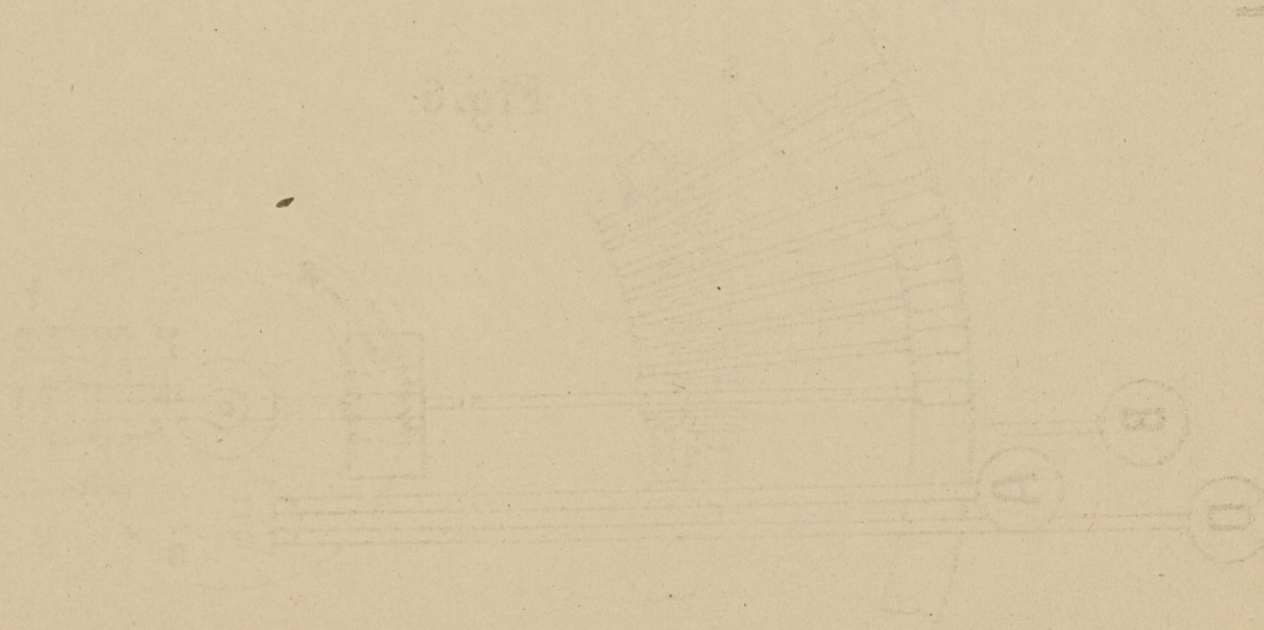

Fig. 4.

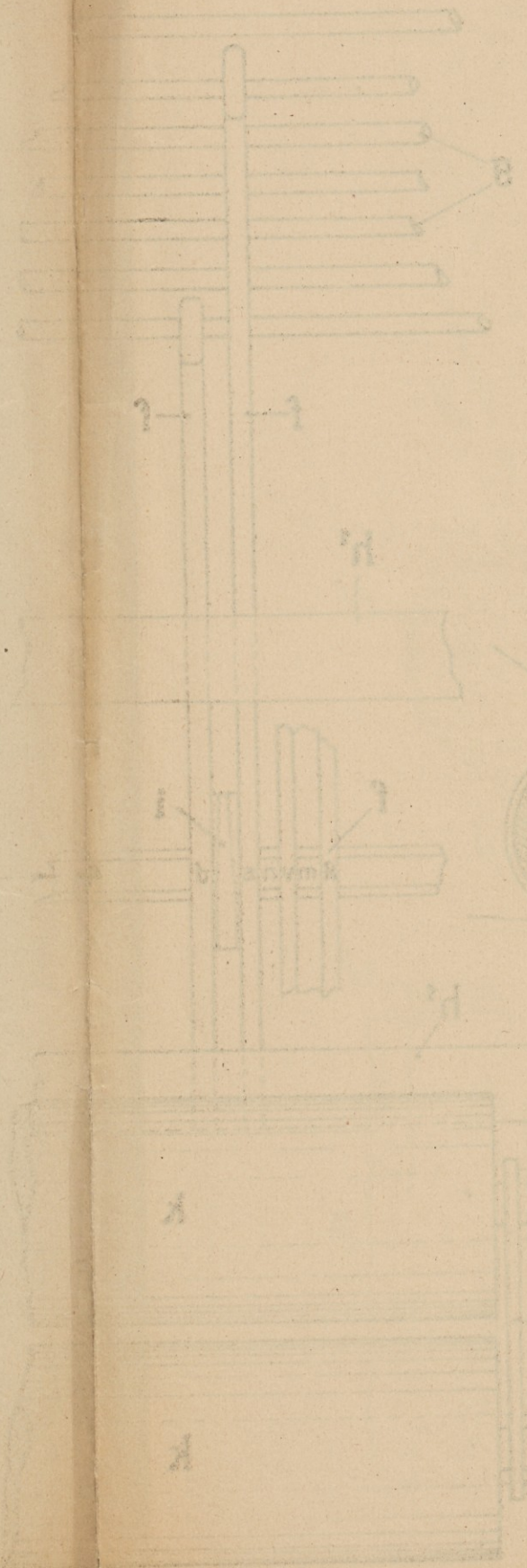

Fig. 3.

